

Hushållningssällskapets Fältrapport januari 2019

Sammanställning från Hushållningssällskapets växtodlingsrådgivare över hela landet om läget i fält i slutet av januari. Ta del av den regionala rapporteringen nedan!

Frågor:

1. Vad har hänt i fält sedan november 2018? Hur bedömer du utsikterna inför året?
2. Hur ser det ut med digitalisering hos era kunder? Hur långt fram är svenskt lantbruk enligt din mening?

Skåne

David Gottfridsson, david.gottfridsson@hushallningssallskapet.se
010-4762277

1. Det har inte skett några större förändringar sedan slutet på november, så det ser bra ut. Den närmaste en och en halv månaden blir avgörande. Risker finns om det kommer sena köldknäppar i kombination med kall blåst.

2. Det varierar mycket mellan dem som inte har så mycket ny teknik och är nöjda med det till dem som har allt och använder den nya tekniken. Intresset för våra precisionskurser är stort och de är välbesökta. Jag är själv intresserad och tror att det kommer mer och mer. Fler och fler får upp ögonen och ser nyttan med att exempelvis variera kvävegivan i spannmål och använder sig av satellitbilder som är gratis.

Den nya tekniken är fina verktyg, men man får inte sluta att tänka själv. Man måste också utvärdera insatser och det är svårt. Dessutom är det fortfarande ibland svårt att få alla delar att fungera tillsammans, det är komplext. Ett exempel är att det är relativt lätt att skapa en styrfil, men det kan vara svårt att få den att fungera i respektive terminal i maskinerna.

Halland

Johan Skyggeson, johan.skyggeson@hushallningssallskapet.se, 035-465 14

1. Läget ser bra ut. Det är inga större förändringar sedan slutet av november, det ser fortfarande väldigt frodigt ut. Hur det blir beror på vad som händer i slutet av januari och februari.

2. Vi ligger inte jättelångt fram, tycker jag. Det gäller framför allt utvärdering av data. Många använder tilldelningsfiler för bland annat kalk – det är vanligt. Men det är inte många som frågar efter tjänster som handlar om att utvärdera alla data som samlas in.

Kalmar/Öland/Kronoberg/Blekinge

Therese Tarler, therese.tarler@hushallningssallskapet.se
070-6056755

1. Vi har väletablerade höstgrödor med mycket biomassa så försprånget är bra. Det hittills varit mildt, men nu har vi kommit in i en kallare period då utvintringssvampar kan frodas.

Det är fortfarande väldigt torrt i vårt område. I dikena ser man att det inte är den vattenmängden man skulle önska. Vi behöver mer vatten till mars/april innan växtsäsongen sätter i gång.

2. Vi jobbar med Dataväxt och ser att fler och fler använder det i mobilen. En del avvänder det väldigt brett och delar ut till anställda. Det passar bra om man har många mindre skiften. Mobilanvändningen ökar överhuvudtaget. Många använder appar, som exempelvis Jordbruksverkets app för att känna igen ogräs.

Uppskattningsvis är det hälften av våra kunder.

I vårt område finns flera stora maskinstationer. Det är ofta de som börjar använda avancerad teknik och är välutrustade med moderna maskiner. Det kommer lantbrukarna till godo.

Vi ser ökad användning av styrfiler för att anpassa utsädesmängd och gödning efter biomassan. Vi har också märkt ett ökat intresse för att styra fosfor och kalium efter markkartering.

Digitaliseringen har kommit längre på de stora brukningsenheterna.

Gotland

Bengt Viken, bengt.viken@hushallningssallskapet.se

070-7757633

1. Det ser fortsatt mycket gynnsamt ut. Det är torrare än vanligt. Fortfarande låga grundvattennivåer. Det behövs mer vatten.

2. Några få större lantbrukare, framför allt potatisodlare, är mycket intresserade och har kommit långt med att bland annat göra egna styrfiler. Men det stora flertalet på Gotland, främst mindre lantbruk, har inte kommit så långt. Hos dem är intresset inte så stort. De hyr ofta in maskinstationer och får på så sätt tillgång till ny teknik. Det finns ett stort intresse för och ökad användning av gps. Mobilanvändningen ökar.

Östergötland

Christian Danielsson, christian.danielsson@hushallningssallskapet.se

0708-290856

1. Det ser ovanligt bra ut. Ju längre vintern går desto mindre blir risken för utvintringssvampar.

2. Våra kunder verkar mer på med digitaliseringen än många andra lantbrukare. De ligger ofta i framkant. Generellt tycker jag att svenskt lantbruk har legat lite efter, men det händer mycket nu. Det beror bland annat på att det är mycket generationsskiften. Många yngre kommer in med mer grundkunskaper. Ett exempel är användningen av styrfiler.

Mälardalen/Örebro län

**Anna Linnell, anna.linnell@hushallningssallskapet.se
070-6620272**

1. Läget är bra. Höstsåden ser bra till mycket bra ut. Det innebär att man kan ta det lugnt med kvävet i vår, det är välbestockat.

På några ställen där man inte ogräsbekämpade i höstas kan det bli mycket ogräs. Det är vi uppmärksamma på.

Kylan i början av december ledde till att rapsen luktade ruttet på många håll när den tinade. Men den ser ändå överlag finns ut. Kanske tog kylan lite av skörden, men enstaka kalla nätter är nog ingen katastrof.

I höstas såg vi mycket spillsäd. På vissa håll verkar den död men på andra ställen, som mellan Enköping och Strängnäs, verkar den fortfarande pigg.

Ovanligt många direktsådde i höstas eftersom det var lite halm. Det finns viss oro för att ogräsbekämpningen inte kom ned till marken utan fastnade i växtrester.

2. Det är otroligt olika hur långt man har kommit – något medeltal finns inte. Vi har kunder i ett stort spann. Förvånansvärt många är ändå intresserade, oavsett ålder.

Vi gör digitala växtodlingsplaner till våra kunder. Det är fortfarande en del som har dem på papper. Ungefär hälften av kunderna för själva sprutjournaler och använder andra digitala verktyg. Det är inte lika många som går steget vidare och gör egna tilldelningsfiler och använder, kanske bara tio procent av kunderna.

Många har drönare och kan göra egna filer. Väldigt många samlar in data, men fixar inte det sista steget själva. Jag tror att det stora breaket kommer när användningen av det digitala kan ske på ett enkelt sätt. Det krävs fortfarande ganska mycket.

Hushållningssällskapet lanserade tjänsten Markkartering.se (precisionsodling). Det finns ett jättestort intresse, lantbrukarna ser direkt fördelarna. Men det är fortfarande i startgroparna. Bara ett fåtal har kommit långt.

Skaraborg

**Emma Lübeck, emma.lubeck@hushallningssallskapet.se
0705-224843**

1. Det har inte hänt så mycket i fält – det ser fortfarande bra ut. Vi har inget snötäcke så det har inte varit risk för snömögel. Det har inte kommit så mycket nederbörd så folk funderar på om vattenmagasinen kan fyllas eller om vi får ytterligare en torr sommar.

2. Det ser väldigt olika ut – från nästan inget till ganska hög grad av digitalisering. Det ser ut att vara lite av en generationsfråga. I vissa områden är vall en stor gröda och det finns inte så mycket tillämpligt inom precisionsodling för vall.

Våra kunder använder växtodlingsprogrammet Dataväxt och fler och fler använder det och annat i sin telefon. Vi gör styrfiler till en hel del kunder som vill ha det.

Många är intresserade av träffar om precisionsodling och digitala verktyg. De som byter maskiner får en ny maskin som har den nya tekniken. Då är det mycket enklare att börja använda den.

Bohuslän, Dalsland och västra Västergötland

Hushållningssällskapens förbund

Drottninggatan 95 B, 113 60 Stockholm | info@hushallningssallskapet.se | www.hushallningssallskapet.se

Martin Niklasson, martin.niklasson@hushallningssallskapet.se
0521-725522

1. Oförändrat jämfört med november. Det ser mycket bra ut.
2. Det händer väldigt mycket inom svenskt lantbruk på det här området nu. Sverige och svenska lantbrukare ligger väl så bra till om man jämför med Illinois, USA, och Nederländerna som jag nyligen har haft kontakt med. Allt fler hoppar på tåget. Vi har hela spannet: från inget till att man har all tillgänglig teknik. Det handlar mest om det egna intresset. En del använder allt, andra har köpt hyllvärmare. Om det är mycket strul initialt är risken stor att man inte använder tekniken. Men jag tror inte att det är så stor risk att man köper på sig mer teknik än man behöver. När det gäller AI (artificiell intelligens) och beslutssystem är det lättare att få till det i ett växthus eller en ladugård där man styr allt. Det är svårare i öppen växtodling där det finns externa saker som påverkar, inte minst vädret. I växtodling vill man kanske snarare ha ett beslutsstödssystem än ett system där datorn fattar beslut.

Värmland

Pia Björsell, pia.bjorsell@hushallningssallskapet.se
072-4023514

1. Det ser fortfarande fint ut. Det första ordentliga snötäcket kom i veckan. Risken för snömögel minskar eftersom det inte har varit så mycket och långvarig snö.
2. Vi arrangerade en precisionsodlingsdag i december då vi tittade på tilldelningsfiler och utrustning man kan använda för precisionsodling. Intresset var stort och det är många som vill komma i gång. Men de har inte riktigt vetat hur de ska göra. Många har digitalt växtodlingsprogram och de har också ofta redskap och maskiner så att de skulle kunna variera utsädes- och gödselgivor. Det känns som att vi ligger på tröskeln till att komma i gång mer i Värmland inom kort.

Dalarna Gävleborg

Henrik Bergman, henrik.bergman@hushallningssallskapet.se
0730-391416

1. Det har hittills varit en skonsam vinter för höstsäden i och med att snön kom sent. Det ser bra ut. Det som kan vara ett bekymmer är skoteråkning. Är det bara fem, sex, sju centimeter snö tar grödan skada av snöskotrar. Annars är vi inte oroliga just nu.
2. Se ovan, Mälardalen/Örebro

Norrbotten

Kristina Sigfridsson, kristina.sigfridsson@hushallningssallskapet.se
073-0508925

1. Vi har bara fått mer snö. Utsikterna ser goda ut. Förutsättningarna för växtodlingen är bra eftersom det fanns möjlighet att jobba undan i höst. På vallsidan verkar det som att fler än vanligt behöver lägga om förstaårsvallar och komplettera insådder från i fjol.

2. Min känsla är att vi ligger lite efter resten av Sverige. Men vi har få rena växtodlingsgårdar. För vällen har man inte lika stor nytta av precisionsodlingsverktyg – det är en orsak. Vi har ju mycket vall.